

Botigues i parades

L' influència de les raons del prestigi en el llenguatge es manifesta especialment en l'adopció dels noms genèrics dels establiments comercials. Un exemple clàssic és el dels hostats, esdevinguts fondes i tot seguit hotels, encara que després l'aprofitament comercial del tipisme ha fet recuperar l'antiga denominació d'hostal. Un cas força semblant ha passat amb les botigues, denominació menyspreada per aquells establiments que han volgut prestigiar-se, i han adoptat així la de tenda, la qual ha acabat semblant també massa ordinària als més refinats, raó per la qual han recorregut a la de «boutique». Avui reservada a determinats rams, res no ens assegura que aquesta darrera denominació no serà demà adoptada per les botigues de llegums cults, amb què les actuals «boutiques» n'hauran de cercar una altra de més exòtica, o qui sap si retornaran a la primitiva botiga, tal com ja s'ha esdevingut en més d'un cas.

Però a part d'aquestes raons, i centrant el tema en la botiga i la tenda, caldria dir que no sembla que hi hagi cap raó per a preferir sistemàticament una de les dues formes a favor de l'altra. L'existència de botiga —el mot corresponent del qual en castellà, «botica», que té avui un significat especialitzat, ningú no relaciona amb botiga— fa que algú cregui que tenda és un castellanisme, però no és pas així. Tenda, que etimològicament vol dir «cosa estesa», és un mot que hem heretat normalment del llatí, i a part del seu sentit de «casa de lona o tela» —és a dir, tenda de campanya— ja era usat en el català medieval significat «establiment comercial». Però prescindir de botiga, que és un mot tan genuí, a favor exclusiu de tenda, és certament una solució empobridora de l'idioma i aquí sí que hi caldria veure, a més, una influència perturbadora del castellà. Tenim, altrament, la rebotiga, que correspon a la «trastienda».

Hi ha, encara, les parades. Algú en diu «puestus» i, més modernament, «tenderets», formes, totes dues, inadmisibles. Cal dir-ne, en tots els casos, parades: de peix, de flors, de llibres o de propaganda dels partits polítics, que trobem ara als llocs més impensats.

ALBERT JANE